AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 24.4.2008
COM(2008) 224 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉKNEK

Éves jelentés a 7–9. Európai Fejlesztési Alapok (EFA) 2007. évi pénzgazdálkodásáról

{SEC(2008)518}

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés ... 3

2. A 2007. évi jelentős események ... 3

3. kiemelt fontosságú információk ... 4

4. A 7–9. EFA pénzügyi helyzete 2007 végén ... 5

5. Az AKCS-programok időben és hatékonyan történő végrehajtása: a 2007. évi eredmények a célkitűzések tükrében ... 5

5.1. A programok minőségének, hatásának és fenntarthatóságának javítása ... 5

5.2. A segélyek gyorsabb rendelkezésre bocsátása ... 8

5.2.1. Az összes fennálló kötelezettség állandó szinten tartása ... 10

5.2.2. A kötelezettségvállalások év folyamán történő egyenletes eloszlatása (az év végi felhalmozódás elkerülése érdekében) ... 12

5.2.3. Stabex ... 12

5.3. A műveletek összehangolása és harmonizálása az egyéb donorokkal együtt ... 12

5.4. A hatékony ellenőrzési környezet és az elszámoltathatóság biztosítása ... 14

5.5. Aktív humánerőforrás-politika végrehajtása és a belső folyamatok javítása ... 16

1. BEVEZETÉS

E jelentés teljesíti a 9. Európai Fejlesztési Alap (EFA) pénzügyi szabályzata[1] 96. cikkének (2) bekezdésében és 102. cikke második mondatában foglalt követelményt, melynek értelmében a Bizottság minden évben jelentést készít az EFA pénzgazdálkodásáról.

A EuropeAid teljesítménycéljait kifejező és az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) jelentéseiben szereplő adatok nem tartalmazzák a visszavont kötelezettségvállalásokat és a beszedési utalványokat, azaz nem nettó, hanem bruttó számok. Az e szakaszban és a mellékletben feltüntetett adatok – eltérő rendelkezés hiányában – szintén bruttó számok.

2. A 2007. ÉVI JELENTŐS ESEMÉNYEK

A 2007. év az EuropeAid számára különleges év volt az EFA pénzgazdálkodása tekintetében, mivel tevékenységét elsősorban az határozta meg, hogy a 9. EFA összes forrását még 2007 vége előtt lekössék.

2005 májusában a Tanács a 9. EFA források lekötési határidejét 2007. december 31-ben határozta meg. Ez a határozat megszüntetési záradék (sunset clause) néven ismert[2]. Ez alól kivételt képeztek a Stabex és a támogatási kiadások[3].

2007 májusában az AKCS-EU Miniszterek Tanácsa a 9. EFA keret eredetileg hosszútávú fejlesztésre szánt tartalékainak konszolidált B-keretekbe, AKCS-n belüli FLEX programokba, az Afrikai Békefenntartási mechanizmusba és az Infrastruktúra Vagyonkezelő Alapba történő allokációjáról határozott.

2007 novemberében a Tanács engedélyezte a francia tengerentúli országok és területek (TOT) egységes programozási dokumentumai szerinti finanszírozási határozatokra és az EFA-kamatokra vonatkozó határidők meghosszabbítását[4].

2007-ben a Bizottság döntéseket hozott a 9. EFA zárójelentéseinek kontextusában, a EuropeAid-et pedig felkérték az országok, régiók és ágazatok közötti allokációk újbóli kiigazításának végrehajtására.

A Bizottság teljesítette a „megszüntetési záradékban" foglalt valamennyi rendelkezést, nevezetesen:

(1) 2007 márciusáig valamennyi felhasználatlan pénzeszköz visszavonása, ami révén lehetővé válik ezen eszközök újbóli lekötése még az év végéig;

---

1 HL L 83., 2003.4.1., 1. o.

2 2005/446/EK határozat (HL L 247., 2005.6.18., 19. o.).

3 Ib melléklet az AKCS-EK Miniszterek Tanácsa 1/2006 határozatának melléklete szerint, (HL L 247., 2006.9.9. 22.o.)

4 2007/792/EK határozat, HL L 320., 2007.12.6., 31. o.

(2) 2007 júliusáig az EFA-bizottság számára véleményezés céljából valamennyi, az A-keret országos és regionális allokációinak lekötését célzó program megküldése;

(3) A „megszüntetési záradékban” meghatározott határidőn belül az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának 2007 májusi határozatában prioritásként meghatározott új programokról szóló határozat előkészítése.

Ezáltal lehetővé vált az összes 9. EFA-forrás 2007 végéig történő lekötése, a francia tengerentúli országok és területek és az EFA kamatok kivételével a 2007/792/EK határozat szerint. Első alkalommal került sor arra, hogy valamely EFA összes pénzeszközét még a soron következő EFA hatálybalépése előtt kötötték le.

2007-ben a DEV főigazgatóság 51 országstratégiai dokumentumra/nemzeti indikatív programra vonatkozóan lezárta a 10. EFA programozását 8,7 milliárd euro összegben, ami a tervezett országallokációk 65 %-át teszi ki. A fennmaradó allokációk programozása várhatóan 2008-ban zárul le, a 10. EFA jelenleg elképzelhető leghamarabbi hatálybalépésének időpontja 2008 júniusa.

3. KIEMELT FONTOSSÁGÚ INFORMÁCIÓK

- 2007. évi pénzügyi célkitűzések – a Bizottság teljesítette majdnem valamennyi pénzügyi célkitűzését, túllépve a globális kötelezettségvállalásokra és szerződésekre meghatározott céljait. Első alkalommal került sor arra, hogy valamely EFA összes pénzeszközét még a soron következő EFA hatálybalépése előtt kötötték le.

- Az EFA kifizetések rekordszintet értek el (2,92 milliárd euro), melyet likviditási hiányok korlátoztak. Az EFA-kifizetések ütemének utóbbi években megfigyelhető gyorsulása nyomást gyakorol a tagállamokra, hogy felgyorsítsák hozzájárulásaikat. Már 2007-ben néhány tagállam nem volt hajlandó növelni hozzájárulását és fennáll a veszélye annak, hogy 2008-ban likviditási hiány merül fel.

- Belső ellenőrzések és folyamatok – még hátra van az EFA integrálása a Közös Relex Információs Rendszerbe (Common Relex Information System - CRIS). Emellett az ABAC-FED bevezetését 2009 elejére halasztották.

- Személyzet – a EuropeAid munkateher értékelése szerint 2007-ben 11 további szerződéses alkalmazott vehető fel az AIDCO/C központba. Miközben ez enyhítette a személyzeti hiányt, az egy alkalmazottra eső munkateher a EuropeAid AKCS-főigazgatóságán továbbra is magas más földrajzi térségekhez képest. Az AKCS-államokban működő küldöttségek továbbra is erősen korlátozott létszám mellett működtek.

4. A 7–9. EFA PÉNZÜGYI HELYZETE 2007 VÉGÉN[5]

Az alábbi táblázat a 7–9. EFA pénzügyi helyzetét mutatja 2007 végén. A 2006. év 3,16 milliárd euro még le nem kötött összeggel zárult, a 2007. évi záráskor 49 millió euro maradt (ez megközelítően az allokált összegek 0,001 %-a).

1. táblázat: A 7–9. EFA pénzügyi helyzete 2007 végén (millió EUR)							
(Az EFA-ból) az AKCS és TOT államokba allokált összegek[6]			Lekötött pénzeszközök	Elköltött pénzeszközök	Rendezetlen pénzeszközök/kötelezettségvállalások		
7–8.	| 9.	7.–9. összesen			Le nem kötött pénzeszközök	Fennálló kötelezettségvállalások (RAL)	Összes megmaradó, el nem költött pénzeszköz
A	b	c (a+b)	D	E	f (c-d)	G (d-e)	h (f+g)
21422.27	15 906.38	37 328.65	37 279.37	26 699.96	49.28	10 579.40	10 628.69

A 49,28 millió eurónyi le nem kötött pénzeszközök a megszüntetési záradékban foglalt kivételek finanszírozását célzó rendelkezésre álló források.

5. AZ AKCS-PROGRAMOK IDŐBEN ÉS HATÉKONYAN TÖRTÉNŐ VÉGREHAJTÁSA: A 2007. ÉVI EREDMÉNYEK A CÉLKITŰZÉSEK TÜKRÉBEN

A EuropeAid célkitűzéseit, amennyiben azok érintik az EFA-t, az alábbiak tartalmazzák:

- a EuropeAid éves irányítási tervének AKCS-ről szóló szakaszában szereplő célkitűzések, és
- a EuropeAid vezetősége által megállapított, idevágó központi teljesítménymutatók.

A következő fejezet ismerteti, hogy ezeket a célokat miként érték el vagy teljesítették túl.

5.1. A programok minőségének, hatásának és fenntarthatóságának javítása

– *Valamennyi program felülvizsgálata a kiválasztási és kialakítási szakaszban*

A EuropeAid minőségbiztosítási csoportjai (QSG-k) *végrehajtás előtt (ex-ante)* értékelik a műveleteket. A QSG által értékelt EFA finanszírozási javaslatok száma 2007-ben nőtt, ami elérte az abban az évben lekötött programozott pénzeszközök 91 %-át.

2. táblázat: az EFA finanszírozási javaslatainak QSG általi felülvizsgálata, 2007				
Projektciklus	Mutató	2006	2007	Éves

[5] A negyedik és ötödik szakaszban a kötelezettségvállalási és kifizetési adatok tartalmazzák a 2002 és 2004 közötti Stabex-kifizetések adatain a Bizottság által 2004-ben végrehajtott kiigazítást.

[6] Ebben a jelentésben az adatok: – tartalmazzák az Európai Beruházási Bank kockázati tőkéjét, valamint a 7–8. EFA kapcsolódó kamattámogatásait, mivel a Bizottság elszámolási felelősséggel tartozik e pénzeszközökért; – nem tartalmazzák az EBB-nek a 9. EFA-ból finanszírozott beruházási keretét, mivel e keretért az EBB tartozik elszámolási felelősséggel.

szakasza					változás %-ban kifejezve
Azonosítás	Megvizsgált projektazonosító adatlapok	Darabszám	*156*	*169*	*8%*
		Érték (millió EUR)	*2276*	*1636*	*- 28%*
Kialakítás	Felülvizsgált finanszírozási javaslatok	Darabszám	*181*	*272*	*50%*
		Érték (millió EUR)	*3094*	*3173*	*3%*

A projektjavaslatokat az azonosítási és a kialakítási szakaszban vizsgálják felül. A szabály szerint az azonosítási szakaszban elvégzett alapos elemzés csökkenti a következő szinten a módosítások szükségességét. 2007-ben az ex-ante értékelések a kialakítás szakaszában jelentősen nőttek, ami tükrözi a 9. EFA valamennyi fennmaradó pénzeszközének lekötéséhez szükséges finanszírozási határozatok magas számát. Az értéket tekintve az azonosítási szakaszban elvégzett értékelések részesedése ennek megfelelően csökkent: a kezdeti azonosítási szakaszban elvégzett értékeléseket néhány esetben már elvégezték a korábbi években.

A QSG minden egyes javaslatot több kritérium alapján értékel és pozitív és negatív pontokkal (A/B és C/D) lát el, ennek célja a javaslat gyenge pontjainak azonosítása, amelyeket a későbbiekben ki kell javítani.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy a QSG-felülvizsgálatok elősegítették a projektjavaslatok minőségének javítását az azonosítási és a kialakítási szakasz között:

3. táblázat: A QSG hatása az EFA projektjavaslatok minőségére, 2006–2007
- az egyes felülvizsgálati szakaszokban elért kedvező és kedvezőtlen értékelések %-os aránya

Az értékelés típusa	2006		2007	
	Azonosítás	Kialakítás	Azonosítás	Kialakítás
Pozitív pontok (a/b)	90	95	92	94
Negatív pontok (c/d)	10	5	8	6

A negatív QSG pontok azt mutatják, hogy a projektjavaslatok jóváhagyását módosításokhoz kötötték, vagy a projektjavaslatokat elutasították, mert azok átdolgozásra szorulnak a QSG-nek történő újbóli benyújtást megelőzően. A kialakítási szakasz után a Bizottság szolgálatai tovább javítják a javaslatokat azáltal, hogy a QSG-k ajánlásait a végrehajtás megkezdése előtt teljesíti.

– *Adott esetekben a költségvetési és ágazati támogatásba irányuló befektetések folytatása*

2007-ben a Bizottság 38 ország esetében 415 millió eurót kitevő általános költségvetési támogatást, 16 ország esetében pedig 259 millió eurónyi ágazati költségvetési támogatást hagyott jóvá. Ezek az értékek az összes kötelezettségvállalás 11,4 %-át illetve 7 %-át teszik ki és közelítik az év elején meghatározott célokat (10 % illetve 7 %).

4. táblázat: Új általános költségvetési támogatás és ágazati támogatások, 2007[7] (millió eur)

A program típusa	Kötelezettségvállalások			Kifizetések		
	2006	2007	alakulása %-ban	2006	2007	alakulása %-ban

[7] A táblázatban feltüntetett adatok ideiglenesek.

Általános költségvetési támogatás	198	415	+109%	431	455	+5,6%
Ágazati költségvetési támogatás	414	259	-37%	207	129	-38%
Összesen	**612**	**674**	**+10%**	**638**	**584**	-8,5%

2007-ben a Bizottság a költségvetési támogatás területén:

- iránymutatást tett közzé az általános költségvetési támogatásról (2007 január);

- felülvizsgált iránymutatást tett közzé az ágazati programok támogatásáról (2007 július);

- folytatta a közkiadások pénzügyi elszámoltathatóságát (PEFA) vizsgáló értékeléseket. 2007-ben a PEFA-értékelések 15 újabb AKCS-országra terjedtek ki, 54-re emelve az érintett országok számát.

- két tanulmány elkészítését kezdeményezte – az egyik a költségvetési támogatási műveletek esetében a változó összegű részletfolyósítás alkalmazásának dokumentálását, a másik a közpénzek kezelésének (PFM) értékelése és a PFM-reformokhoz nyújtott támogatás közötti koherenciát vizsgálta.

- tesztelte az eredményorientált ellenőrzés (ROM) ágazati programokra történő alkalmazását, ideértve a költségvetési támogatást felhasználó programokat is.

- elindította a költségvetési támogatási műveletek értékelését szolgáló koherens módszertan kidolgozását a költségvetési támogatás 2006-ban lezárt közös értékelése alapján.

– *Ellenőrzés*

2007-ben 544, 77 AKCS-országban és a tengerentúli országokban és területeken végrehajtott nemzeti és regionális (specifikus nemzeti komponensekkel együtt) projektből álló, folyamatban levő műveletet ellenőriztek. Az ellenőrzés keretében 600 jelentés született. Az AKCS-országokban ellenőrzött műveletek teljes költségvetése 5 959 millió euro volt, melyből 5 551 millió eurót az EFA-ból, 408 millió eurót az EK-költségvetésből finanszíroztak.

Az eredményorientált ellenőrzés általában véve jó eredményeket mutatott az EK AKCS-országokkal folytatott együttműködés terén. Valamennyi ROM-kritérium esetében (a projektterv relevanciája, hatékonysága, eredményessége, hatása és fenntarthatósága) átlagosan 2,66-os értéket értek el a „jól haladó” projektekre meghatározott 2,5-es célértékhez viszonyítva.

Emellett ex-post ellenőrzésre került sor 49 projekt esetében, melyeket 12-24 hónappal ezelőtt fejeztek be. Az ellenőrzés eredményei, melyeket figyelembe vesznek a jövőbeni programok kidolgozásakor, átlagosan 2,58-as értéket, a projekttervek eredményessége, hatása és relevanciája tekintetében pedig 2,6-os értéket mutattak. Mindkét érték a 2,5-ben meghatározott célérték feletti.

– *Értékelés*

2007-ben a Bizottság 3, az AKCS-országoknak (Mozambik, Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) és csendes-óceáni régió) nyújtott uniós segélyt vizsgáló földrajzi és egy, az AKCS és nem AKCS-országokat átfogó tematikus értékelést

(mezőgazdasági és vidékfejlesztés) végzett. Ezen értékelések főbb ajánlásai a következők:

- Nemzeti stratégia Mozambik számára: az EU igazságszolgáltatás terén betöltendő stratégiai koordinációs szerepe; a demokratikus decentralizáció „megcélzott modelljéhez" nyújtandó támogatás növelése; további lépések az általános költségvetési támogatás és az ágazati költségvetési támogatás arányának növelésére;a mozambiki kormánynak nyújtott támogatás a nemzeti kapacitásfejlesztési politika előkészítéséhez.

- Regionális stratégia a SADC-régió számára: regionális indikatív programok és a nemzeti indikatív programok integrálását célzó erőfeszítések; a segélyt fogadó országok eljárásainak alkalmazása a pénzeszközök folyósításakor; pénzeszközök biztosítása a SADC számára saját eljárásaik kialakításához; rendszeres regionális küldöttségi találkozók regionális kérdések megvitatására; a SADC támogatási és koordinációs szerepéhez nyújtott támogatás növelése.

- Regionális stratégia a csendes-óceáni AKCS-régió számára:a politikai párbeszéd megerősítése; a csendes-óceáni régió támogatását célzó erőfeszítések fokozása a környezethez és a természetes erőforrások kezeléséhez kapcsolódó problémák megoldása érdekében; a regionális és nemzeti szintek közötti kapcsolódási pontok javítása; eredményorientált hozzájárulási megállapodások valamint a megállapodások figyelemmel kísérésének és nyomonkövetésének javítása.

- Az mezőgazdasági és vidékfejlesztési területen folytatott EK-együttműködés tematikus értékelése: a mezőgazdasági ágazatban a stratégia és a prioritások újbóli meghatározása; a stratégia vidéki területek integrált irányításának irányába történő alakítása a vidékfejlesztés terén; ágazatorientált megközelítések előnyben részesítése és ahol lehetséges, elmozdulás az ágazati költségvetési támogatás irányába; a KAP reform AKCS-országokat érintő következményeinek enyhítése érdekében foganatosított kompenzációs intézkedések hatásainak vizsgálata; valamint országstratégiai dokumentum szinten környezeti stratégiai értékelések elvégzése a 2001/42/EK irányelv szerint.

Ellenben a 2006-ban elvégzett 7 értékeléssel, 2007-ben csupán 3 földrajzi, AKCS-hez kapcsolódó értékelést végeztek el. A EuropeAid értékelési egysége az AKCS-régió mellett (DEV) a nem AKCS-térség (RELEX) esetében is végez értékeléseket, valamint gyakran mindkét térségre kiterjedő tematikus és ágazati értékeléseket, így az elvégzett értékelések száma évente változik.

Az ágazati és tematikus értékelési folyamatok időtartama egyértelműen meghaladja az egy évet és normális, hogy az elvégzett értékelések száma az értékelés megkezdésének időzítésétől és az eljárás összetettségétől függően évente változik.

5.2. A segélyek gyorsabb rendelkezésre bocsátása

Akárcsak 2006-ban, az EFA 2007-ben is teljesítette a meghatározott pénzügyi célok többségét.

A helyzet a következőképpen foglalható össze:

5. táblázat: Az EFA fő teljesítményadatai, 2003–2007 (millió EUR)							
	2003	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*		
					Cél	*Tényleges*	
Globális kötelezettségvállalások	3 769	2 648	3 511	3 408	3 450	3 636	105%
Egyedi kötelezettségvállalások	3 062	3 038	3 057	3 654	3 500	3 816	109%
Kifizetések	2 345	2 464	2 544	2 826	3 005	2 920	93%

Kötelezettségvállalások

A fenti 2. szakaszban bemutatottak alapján az EFA számára 2007-ben a legfőbb kihívást az összes rendelkezésre álló forrás (9. EFA és átutalások korábbi EFA-kból) 2007 végéig történő lekötése jelentette. Ez az ambiciózus cél megvalósult, mivel első alkalommal került sor arra, hogy az összes rendelkezésre álló pénzeszközt még a soron következő EFA hatálybalépése előtt kötötték le A 2007. évi kötelezettségvállalások **3636 millió eurót** tettek ki, ami meghaladja a **3450 millió euróban** meghatározott célt, ideértve a 2007 végéig visszavont és újból lekötött összegeket.

Szerződések

A szerződéskötések jelentősen meghaladták a 2007. évre meghatározott **3500 millió eurót**, elérve a **3816 millió eurót**, ami az EFA számára új rekordot jelent és a végrehajtás felgyorsítását célzó 2007. évi folyamatos erőfeszítések eredménye.

A EuropeAid mutatószámok alapján az EFA által a szerződéskötés terén elérendő eredmények a következők:

% leszerződve	2007. évi célok	2007.12.31-i állapot
2003. évi kötelezettségvállalások	97 %	96 %
2004. évi kötelezettségvállalások	95 %	97 %
2005. évi kötelezettségvállalások	80 %	72 %
2006. évi kötelezettségvállalások	59 %	65 %
2007. évi kötelezettségvállalások	27 %	30 %

A szerződéskötés felgyorsítása céljából a 9. EFA pénzügyi szabályzata[8] ún. „D+3” szabály alkalmazását írja elő – az egyedi jogi kötelezettségvállalásokat a Bizottság vonatkozó pénzügyi kötelezettségvállalásától számított három éven belül kell megtenni. A fenti táblázat ezt a helyzetet mutatja, a 2003. és 2004. évi fennmaradó egyedi kötelezettségvállalások elsősorban a záró ellenőrzésekre és értékelésekre elkülönített hitelekhez, vagy rendkívüli tartalékalapokhoz kapcsolódnak.

Kifizetések

Az EFA-kifizetések **2920 millió eurót** tettek ki, ami az eddig elért legmagasabb összeg (pl. 2006-ban 2826 millió euro, 2005-ben 2544 millió euro).

A kifizetésekre a 2007. évre meghatározott célt (**3136 millió euro**) a Tanácsnak benyújtott októberi közlemény kontextusában lefelé korrigálták **3005 millió euróra**,

[8] HL L 83., 2003.4.1., 1. o.

többek között annak figyelembevétele céljából, hogy az olyan tervezett kifizetéseket, mint a súlyosan eladósodott szegény országok esetében tervezett 100 millió eurós, valamint az EU-Afrika Infrastruktúra Vagyonkezelő Alap esetében tervezett 40 millió eurós kifizetéseket 2008-ra halasztották annak következményeként, hogy a kifizetési feltételeket késve teljesítették, valamint azért, mert az év végéig likviditási hiánnyal számoltak. A ténylegesen eszközölt kifizetések elérték a 2920 millió eurót és ha nem következett volna be pénzforgalmi hiány, ez az összeg majdnem 200 millió euróval magasabb lett volna.

1990 óta a globális kötelezettségvállalások és a kifizetések folyamatosan nőttek, gyorsabb végrehajtást tükrözve:

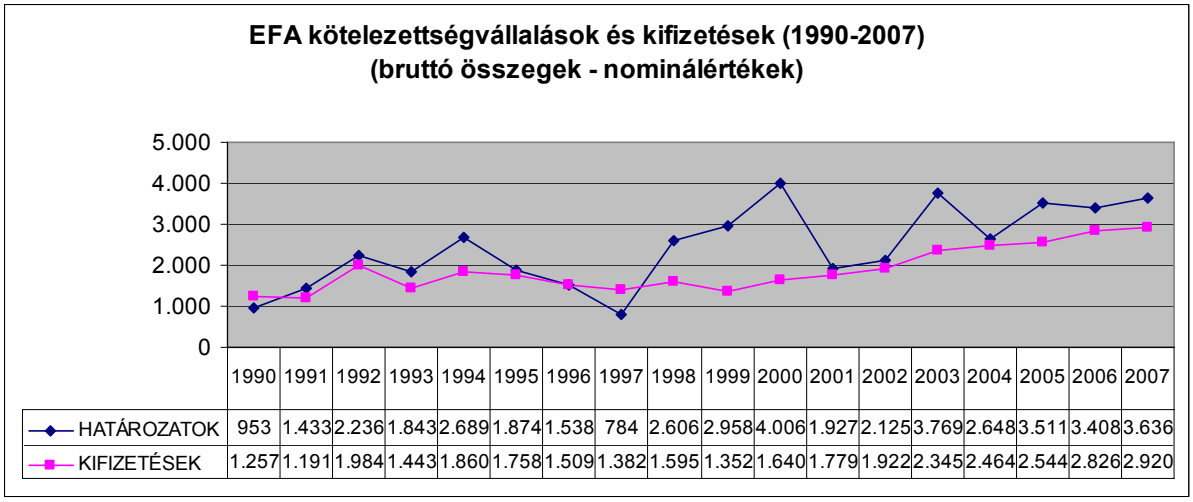

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
HATÁROZATOK	953	1.433	2.236	1.843	2.689	1.874	1.538	784	2.606	2.958	4.006	1.927	2.125	3.769	2.648	3.511	3.408	3.636
KIFIZETÉSEK	1.257	1.191	1.984	1.443	1.860	1.758	1.509	1.382	1.595	1.352	1.640	1.779	1.922	2.345	2.464	2.544	2.826	2.920

– *A fennálló kötelezettségvállalások állandó szinten tartása, a szerződésekre, a régi, valamint a nem teljesített kötelezettségvállalásokra összpontosítva*

5.2.1. Az összes fennálló kötelezettség állandó szinten tartása

A fennálló kötelezettségvállalásokat (más néven RAL, a reste à liquider kifejezés rövidítése) a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás szabályaival összhangban kell felhasználni. A Bizottság gondosan ellenőrzi az összes fennálló kötelezettségvállalást.

2007 folyamán a fennálló kötelezettségvállalások 10 281 millió euróról 10 579 millió euróra nőttek (+2,9 %). A fennálló kötelezettségvállalások növekedése a 2007. január 1-jei állapothoz képest a következőképp magyarázható:

Fennálló kötelezettségvállalások 2007. január 1-jén	10 281
Plusz új globális kötelezettségvállalások 2007-ben	3 636
Mínusz visszavonások	464
Mínusz 2007. évi kifizetések	2 920
Plusz beszedési utalványok	45

Fennálló kötelezettségvállalások 2007. december 31-én	10 579

A fenti táblázat alapján az összes fennálló kötelezettségvállalás növekedése mögötti fontos tényező a 2007. évi globális kötelezettségvállalások magas szintje (a megszüntetési záradék 2007 végi lejáratát követően).

- Összpontosítás a végrehajtásra és a régi, valamint a nem teljesített kötelezettségvállalásokra

A korábbi években a végrehajtás felgyorsítására tett erőfeszítések továbbra is jó eredményeket mutatnak.

A projektek végrehajtásához szükséges átlagos idő például – a fennálló kötelezettségvállalásoknak az évi kifizetésekhez viszonyított arányában mérve – 2001 és 2007 között 25 %-kal csökkent.

6. táblázat: A projektek végrehajtásához szükséges évek átlagos száma (a fennálló kötelezettségvállalásoknak az évi kifizetésekhez viszonyított aránya)						
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
4,96	4,5	4,2	4,0	4,1	3,6	3,6

A Bizottság az összes fennálló kötelezettségvállalás stabilizálását célzó megközelítés keretében gondosan figyelemmel kíséri a régi, illetve a nem teljesített fennálló kötelezettségvállalásokat, az alábbiak szerint:

7. táblázat: A régi, illetve a nem teljesített fennálló kötelezettségvállalások (ral) alakulása, 2006–2007					
Mutató		Egyenleg (millió EUR)			Megjegyzés
Név	Fogalommeghatározás	2006.12. 31.	2007.12.31.		
			Cél	Tényleges	
Régi RAL	Több mint 5 évvel ezelőtt lekötött, el nem költött pénzeszközök	822	860	903	a régi RAL-célt gyakorlatilag elérték
Nem teljesített RAL	Lekötött pénzeszközök, amelyekre több mint 2 éve nem kötöttek szerződést, illetve nem költöttek el	276	250	100	a nem teljesített RAL 2007-ben több mint 60 %-kal csökkent.

A régi és a nem teljesített fennálló kötelezettségvállalások 2006 végén 1098 millió eurót, 2007 végén pedig 1003 millió eurót tettek ki, ami kb. 10 %-os csökkenés.

Külön erőfeszítéseket tettek arra, hogy időben visszavonják az összes fennálló, de már nem szükséges kötelezettségvállalást, hogy az összegeket 2007 végéig újból lekössék. E célból a Bizottság 2007 március végéig elérendő, visszavonásra vonatkozó célt határozott meg. Ezt az ambiciózus célt túllépték.

A következő táblázat a 2006-ban és 2007-ben elért eredményeket mutatja:

8. táblázat: EFA visszavonások, 2006.1.1.–2007.3.31.				
Mutató	Fogalommeghatározás	Összeg (millió EUR)		
			2007	
		2006	Cél (2007.3. 31-ig)	Tényleges (2007.3.31-ig)

Visszavonások	*Korábban lekötött, de el nem költött pénzeszközök, amelyeket most felszabadítottak új programok céljaira*	*689*	*391*	*464*

A munkadokumentum 1. és 4. melléklete részletes bontásban ismerteti 2003-tól az el nem költött pénzeszközök alakulását, a visszavonások és a beszedési utalványok teljes összegét, a bruttó és nettó kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket.

5.2.2. A kötelezettségvállalások év folyamán történő egyenletes eloszlatása (az év végi felhalmozódás elkerülése érdekében)

Bár több határozatot hoztak a 9. EFA teljes összegének lekötésére, a szeptember vége előtti EFA globális kötelezettségvállalások szintje a megelőző évhez hasonlóan 58 %-on maradt.

5.2.3. Stabex[9]

2007-ben a Bizottság folytatta a Stabex cselekvési terv végrehajtását, mely új kölcsönös kötelezettségvállalási keret (FMO) jóváhagyásából áll. Ennek célja az új, aktuális szükségletekhez igazított programok fennmaradó összegeinek igénybevétele valamennyi FMO 2008 végéig történő megkötése érdekében. Az alábbi táblázat a Bizottság által kezelt STABEX-alap 2007. december 31-i átmeneti helyzetét mutatja.

9. táblázat: A STABEX 2006/2007. évi helyzete (EUR)

	2006	2007
Rendelkezésre bocsátott teljes összeg (transzfer megállapodások + kamatok)	2 703 475 370	2 741 845 131
Aláírt FMO-k	2 546 769 644	2 656 264 965
Összegek, melyek esetében az FMO-kat még alá kell írni (2008. december 12-ig)	156 708 847	85 580 166
Igénybevett összegek	2 065 612 214	2 154 826 786
Biztonsági számlák (2010.12.31-ig befizetendő összegek)	191 602 109	99 609 288

A IV. loméi megállapodás 212. cikke szerint a STABEX-ből részesülő AKCS-országok nemzeti programengedélyező tisztviselőinek évente jelentést kell benyújtaniuk a Stabex pénzgazdálkodásáról. E jelentés véglegesítéséig még mindig nem érkezett be valamennyi, a 2007. évről szóló jelentés. Mihelyst megérkezik valamennyi információ és megtörténik azok elemzése, részletesebb jelentés készül a Stabex 2007. évi végrehajtásáról.

5.3. A műveletek összehangolása és harmonizálása az egyéb donorokkal együtt

– *Az EFA ágazati összetétele*

Az EFA 2007. évi kiadásai ágazati bontásban:

10. táblázat: EFA-kötelezettségvállalások és kifizetések OECD-DAC, 2007 (millió EUR) (*)				
Ágazat	**Kötelezettségvállalások**		**Kifizetések**	

[9] A Stabex pénzügyi eszközt a Loméi Egyezmény (186–212. cikk) hozta létre, és célja az AKCS-államok instabil exportbevételeinek ellensúlyozása. A Cotonou-i Megállapodás a Stabex helyett Flex néven új eszközt vezetett be.

	millió EUR	a teljes összeg %-ában	millió EUR	a teljes összeg %-ában
Oktatás, egészségügy, vízügy, alapvető higiénés feltételek	1.247	36%	852	31%
Közlekedés, hírközlés, energiaügy	751	22%	799	28%
Mezőgazdaság, halászat, kereskedelem, ipar, turizmus	373	11%	274	10%
Környezetvédelem, több területet átfogó egyéb problémák	324	9%	156	5%
Árusegély és általános programtámogatás (**)	461	13%	557	19%
Adósságenyhítés	23	1%	-	0%
Egyéb, beleértve az újjáépítési támogatást	261	7%	134	5%
Adminisztratív költségek	50	1%	61	2%
Összesen	**3.489**	**100%**	**2.833**	**100%**

*Ideiglenes számadatok
Bilaterális és multilaterális hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) és OA áramlások
a békefenntartási mechanizmus nélkül: Kötelezettségvállalások = 147 millió EUR, kifizetések = 86 millió EUR
** Árusegély és általános programtámogatás

	Kötelezettség vállalások (millió EUR)	A teljes összeg %-ában	Kifizetések (millió EUR)	A teljes összeg %-ában
Költségvetési támogatás	415	12%	455	16%
Ebből élelmiszersegély/élelmezésbiztonsági programok és STABEX	46	1%	136	4%
Összesen	461	13%	557[10]	19%

– *Támogatás nemzetközi szervezeteken keresztül*

Az ENSZ-családdal és a Világbank csoporttal kötött szerződések 2007-ben 432 millió eurót tettek ki, ami az abban az évben megkötött összes szerződés 11,3 %-a. Ez az arány stabil trendet mutat a 2005-2007 közötti időszakban.

2007-ben a Bizottság a következő értékben szerződött:

- a Világbankkal kötött szerződés 226 millió euro értékben, melyből 150 millió euro az alapvető szolgáltatások biztosítását szolgálja Etiópiában, ideértve az általános és középiskolai oktatás, az egészségügy, a mezőgazdaság, valamint a természetes erőforrások és a vízellátás terén regionális kormányok általi alapszolgáltatás-nyújtást, a szolgáltatásnyújtás átláthatóságának és elszámoltathatóságának ösztönzése és mélyítése mellett.
- az ENSZ-családdal kötött szerződés 205 millió euro értékben, a következő megoszlásban: UNICEF 71,5 millió euro, UNDP 47,6 millió euro, FAO 11,7 millió euro.

[10] Ez az összeg tartalmazza a Stabex-re és az élelmiszersegélyekre vonatkozó adatokat, a veszteségekért fizetett kompenzációk, az adósságenyhítés és sürgősségi segélyek nélkül, ellentétben a 4. táblázatban szereplő kifizetési adattal (455).

2007 elején a folyamatban levő szerződésekre alkalmazandó közös jelentéstételi iránymutatásról született megállapodás az ENSZ-családdal.

A munkadokumentum 5. melléklete részletesen ismerteti a 2007. évi szerződéseket, kifizetéseket valamint az ENSZ és a Világbank különböző ügynökségeinek még ki nem fizetett összegeket.

5.4. A hatékony ellenőrzési környezet és az elszámoltathatóság biztosítása

– *A műveletek szigorú ellenőrzése minták használatán keresztül*

A EuropeAid ellenőrzési tevékenységeinek alapja az EFA költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályzatok. A cél olyan kiegyensúlyozott ellenőrzési rendszer kialakítása, mely lehetővé teszi a jogszerűség és szabályszerűség, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás céljainak elérését. A jogszerűséget és szabályszerűséget biztosító elsődleges mechanizmust azok az ellenőrzések jelentik, amelyeket minden egyes ügylet engedélyezése előtt végeznek el. Az előzetes ellenőrzések azért fontosak, mert segítségükkel megelőzhetők a hibák és elkerülhetőek az utólagos korrekciós intézkedések, emellett kiterjednek az ügyletek pénzügyi és működési vonatkozásira is.

Az elsődleges ellenőrzési mechanizmust utólagos ellenőrzések és kiegészítő ellenőrzések teszik teljessé.

A 2005-ben szerkezeti átalakításon és 2006-ban módszertani javításon átesett utólagos ellenőrzési rendszeren 2007-ben nem hajtottak végre további változtatásokat. Az év során a korábbi változtatásokat konszolidálták.

A cél a EuropeAid ügyletei 1 %-ára kiterjedő utólagos ellenőrzések elvégzése (kifizetések, behajtások és előfinanszírozás az EFA és a költségvetés tekintetében egyaránt), amihez az ellenőrizendő ügyletek abszolút számára vonatkozóan minimális küszöböket határoztak meg. Minden egyes ügylet esetében rendszerhibákat keresnek, lehetséges pénzügyi rendellenességek feltárása és korrigálása céljából, amivel elkerülhető a túl nagy vagy túl kis összegű kifizetés, behajtás vagy engedélyezés.

Az összesen 18 718 ügyletből (alapsokaság) 142 ügyletet választottak ki ellenőrzésre (ez a teljes sokaság 0,75 %-a) 961 027 683 euro értékben, a kiválasztott ügyletek ellenőrzését 2008 április végéig kellett lezárni, ami azt jelzi, hogy a hibák száma viszonylag alacsony és azokból nem indul ki jelentős pénzügyi hatás.

11. táblázat: A 2007. évi műveletek (EFA és költségvetés) utólagos ellenőrzése – 2008. februári állapot

	Műveletek száma	Az összes művelet %-ában
Összes művelet	18718	100%
Ellenőrizendő műveletek	142	0,75%
– végrehajtott ellenőrzések (2007. január–októberi műveletek)	119	0,63%
– április 8-ig esedékes ellenőrzések (2007. július–decemberi műveletek)	23	0,12%

Ezen túlmenően a Bizottság:

- 26 ügylet esetében végzett utólagos ellenőrzést, amelyet az engedélyezésre jogosult tisztviselő a pénzügyi ellenőr fenntartásai ellenére hajtott végre. Ebből 11 ellenőrzés kifizetésekhez, a többi szerződéshez vagy beszerzéshez kapcsolódó kérdéseket érintett. 2006-hoz képest 2007-ben kevesebbszer alkalmazta az ún. by-pass eljárást (39 ügylet);

- három, kockázatelemzéssel kiválasztott AKCS-küldöttség esetében helyben vizsgálta felül a műveleteket és belső ellenőrzéseket. Ezen ellenőrzések feltételeit idén vizsgálják felül a központtal való jobb harmonizáció érdekében. Normális esetben 4 ellenőrzést terveznek. 2007-ben a tervezett 4 ellenőrzésből hármat hajtottak végre Angolában, a Kongói Demokratikus Köztársaságban és Bissau-Guineában.

– *Éves ellenőrzési tervek*

A kockázatelemzést követően kidolgozott éves ellenőrzési tervek végrehajtása az érintett szolgálatok, a központ és a küldöttségek felelőssége. Ennek során második szinten is vizsgálják a megbízhatóságot, kiegészítve a kötelező auditok keretében megállapított megbízhatóságot. Az ellenőrzéseket ezért teljes mértékben integrálják a projektmenedzsment ciklusba.

Az ellenőrzési tevékenységek központi nyomonkövetése megerősítése érdekében a EuropeAid elemzi az év során elkészített és az éves ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzésekhez kapcsolódó ellenőrzési jelentéseket. A 2007. évre vonatkozó főbb megállapítások szerint a pénzeszközöket a megállapodásokban meghatározott rendelkezéseknek és feltételeknek megfelelően költötték el, a belső ellenőrzések pedig biztosították a hibák, a szabálytalanságok és csalások megelőzését és feltárását.

Tekintettel az ellenőrzési jelentések sokféleségére, a jelentések összehasonlítása nehéznek bizonyult. A EuropeAid által 2007 szeptemberében közzétett standardizált feladatmeghatározások megszüntetik ezeket az eltéréseket és javítani fogják a jelentés minőségét (mivel a feladatmeghatározás részletesen ismerteti az elvégzendő feladatokkal megvalósítandó specifikus célokat) és megkönnyíti azok összehasonlítását (közös összehasonlítási alap).

– *Megfelelőség a négy pillérrel*

A nemzetközi szervezetek eljárásainak nemzetközileg elfogadott szabványoknak való megfelelését vizsgáló elemzést a Világbank és tizenkét ENSZ-szervezet (UNDP, WHO, FAO, UNHCR UNFPA, WFP, UNMAS, UNCTAD, UNRWA, UNICEF, IFAD, és UNOPS), valamint egyéb nemzetközi szervezetek, mint pl. AKCS regionális szervezetek, esetében végezték el. Az ENSZ-elemzések a EuropeAid FAFA-tagszervezeteknek fizetett hozzájárulásainak több mint 97 %-ára terjednek ki.

Az elemzés eredményei kielégítőek: ezek szerint a szervezetek alapvetően megfelelnek az általános költségvetésről szóló rendelet 53. cikkének d) pontjában meghatározott négy kritériumnak (elszámolás, audit, belső ellenőrzés, beszerzés). Azokban az esetekben, amikor az elemzések alapján néhány AKCS regionális szervezet nem teljesítette maradéktalanul a meghatározott szabványokat, az említett

szervezetekkel kötendő megállapodásokat még az aláírásukat megelőzően ennek megfelelően módosították.

5.5. Aktív humánerőforrás-politika végrehajtása és a belső folyamatok javítása

– *Aktív humánerőforrás-politika végrehajtása*

Az AIDCO munkateher-értékelés szerint 2007-ben 11 további szerződéses alkalmazott vehető fel a központba. Miközben ez enyhítette a létszámhiányt, a C igazgatóságon az egy alkalmazottra eső munkateher továbbra is nagy. Az AKCS-államokban működő küldöttségek továbbra is erősen korlátozott létszám mellett működtek.

12. táblázat: a betöltetlen europeaid álláshelyek aránya az AKCS-igazgatóság központjában és az AKCS-küldöttségeken, 2006–2007

Helyszín	A személyzet típusa	Betöltetlen álláshelyek aránya az év végén	
		2006	2007
AKCS-küldöttségek	Tisztviselők	7%	4%
	Egyéb személyzet	9%	10%
Központ (AKCS-igazgatóság)	Tisztviselők	0%	2,6%
	Egyéb személyzet	1%	4,4%

A betöltetlen álláshelyek év végi magasabb aránya frikcionális jellegű és elsősorban a folyamatban levő felvételi eljárások szerint alakul.

– *Az információs rendszerek továbbfejlesztése és a számviteli rendszerek javítása*

Az EFA CRIS-be és ABAC-ba történő teljes integrálásához kapcsolódó nehézségek leküzdése érdekében speciális cselekvési tervet dolgoztak ki, mely 2009 elejére biztosítaná a teljes működőképességet. Valamennyi modul esetében felgyorsítják a fejlesztéseket, képzéseket helyeztek kilátásba és a teljes rendszer várhatóan a 2008. évi zárást követően lesz működőképes.